

<https://doi.org/10.5817/RPT2017-1-8>

ORIGINALITA V POJETÍ PRÁVA EVROPSKÉ UNIE^{*},^{**}

JAN ZIBNER^{***}

ABSTRAKT

*Příspěvek analyzuje kritérium originality jako pojmový znak autorského díla na-
příč právem Evropské unie, a to jak na poli legislativním, kde je ve směrnicové
úpravě anglický pojem "original" definován různorodě, tak na poli judikatorním,
kde je jeho výklad uchopen též dost nestabilně. Znak originality vyjadřuje míru
duševní činnosti autora ve vztahu k výslednému výtvoru. Jako takový je tento
znak odrazem předpokladu zachyceného již v Bernské úmluvě, která naznačuje
neodmyslitelné spojení autora a jeho díla. Originalita pak krom jiného vý-
znamově balancuje mezi původností a jedinečností coby dvěma základními leč
mírou náročnosti požadavků na dílo odlišnými úrovněmi takového spojení. Pří-
spěvek si proto klade za cíl objasnit v tomto směru unijní chápání originality.*

* Příspěvek byl autorem prezentován v rámci konference *Dny práva 2016* konané ve dnech 10.-11. listopadu 2016. Zde obsažené závěry byly dále použity v diplomové práci autora *Jedinečnost jako pojmový znak autorského díla*, a to v kapitole 5. *Originalita*, kde byly stručně popsány diference mezi směnicemi, a v podkapitole 8.1. *Soudní dvůr Evropské unie*, kde byla analyzována pro potřeby tohoto příspěvku i diplomové práce dále uvedená rozhodnutí. Diplomová práce je dostupná z: https://is.muni.cz/auth/th/407708/pravf_m/Jedinecnost_jako_pojmovy_znak_autorskeho_dila.pdf

** Na tomto místě bych chtěl poděkovat anonymním recenzentům za podnětné připomínky k textu.

*** Mgr. Jan Zibner. Absolvent právnické fakulty Masarykovy univerzity, uchazeč o doktorské studium na Ústavu práva a technologií Masarykovy univerzity. Kontaktní e-mail: jan.zibner@mail.muni.cz

KLÍČOVÁ SLOVA

Evropská unie, originalita, původnost, jedinečnost, originál, směrnice, Infopaq, BSA, FAPL, Painer, Football Dataco, SAS Institute, doktrína skill and labour

ABSTRACT

The paper analyzes "originality" as the conceptual feature of a copyrighted work under the law of the European Union, both in the legislature, where in the directives the English term "original" is defined variously, as in the jurisprudence, where the interpretation of this term is also very unstable. The feature of originality reflects the rate of author's intellectual activity in relation to the final creation. The feature is reflection of an assumption taken down in the Berne Convention, where the inherent connection of an author and his work is suggested. Moreover, the originality in sense of its meaning is balancing between originality stricto sensu and uniqueness as two basic but in the requirements of demand different levels of such connection. Therefore the paper aims to clarify the European meaning of "originality" in that sense.

KEYWORDS

European Union, originality, uniqueness, original, directive, Infopaq, BSA, FAPL, Painer, Football Dataco, SAS Institute, skill and labour doctrine

1. ÚVODEM

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl, která byla uzavřena roku 1886 ve švýcarském Bernu,¹ ve svém textu předpokládá spojení autora a jeho výtvoru, když v čl. 1 deklaruje Unii pro ochranu práv autorů k jejich literárním a uměleckým dílům (tato myšlenka je pak umocněna v čl. 2 odst. 5, kde úmluva výslovně deklaruje nutnost duševního výtvoru autora pro přiznání autorskoprávní ochrany souborným dílům).² Takové

¹ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl. In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].

² Srovnej WAISMAN, Augustin. Revisiting Originality. *European Intellectual Property Review*. 2009, roč. 31, č. 7, s. 370; DRASSINOWER, Abraham. Sweat of the Brow, Creativity, and Authorship: On Originality in Canadian Copyright Law. *University of Ottawa Law & Technology Journal*. 2003-2004, roč. 1, s. 105.

spojení je nutným předpokladem pro řádné získání autorskoprávní ochrany ve vztahu ke konkrétnímu výtvaru lidské tvůrčí činnosti.

V jednotlivých právních systémech se pak takové spojení odráží v kritériích *původnosti*, či *jedinečnosti*, které sice představují jeho dvě základní podoby, ale nadto se liší mírou náročnosti požadavků na již zmíněný výtvar.³ Aby totiž daný výtvar mohl být považován za autorské dílo, musí předem stanovené kritérium splňovat. Původnost přitom spočívá v imperativu autorova vlastního duševního výtvaru, a zřetelně tak odráží obligátní spojení autora a díla. Jedinečnost zato představuje požadavek přísnější, který sice absorbuje původnost v plném rozsahu,⁴ ale nadto klade na onen výtvar lidské tvůrčí činnosti další podmínky. Východiskem je zde statistická *novost* výsledného výtvaru, tj. totožný výtvar ještě nesmí v dané podobě existovat, a *neopakovatelnost*, tj. nemožnost další autorské dílo vytvořit nezávisle na tomto díle.⁵ Takto bychom mohli tyto instituty definovat obecně i pro potřeby tohoto příspěvku.

Kritéria původnosti a jedinečnosti jsou ale stanovena jak na úrovni národní, kde vždy úvodní ustanovení jednotlivých autorskoprávních kodexů deklarují v jisté podobě nutnost původního, či jedinečného výsledku,⁶ tak i na úrovni nadnárodní, kde je spojení většinou zakotvováno v podobě mi-

³ PRCHAL, Petr. K principu jedinečnosti, nebo původnosti autorského díla. In: *Právo duševního vlastnictví – připomínky a ex post úvahy – Olomoucké dny práva 2015* [online]. 2015, s. 168 [cit. 8. 3. 2017].

⁴ TELEČEK, Ivo; TŮMA, Pavel. *Autorský zákon: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2007. Velké komentáře, s. 35.

⁵ VERMONT, Samson. *The Sine Qua Non of Copyright is Uniqueness, not Originality* [online]. Publikováno 10. 9. 2011, s. 10 [cit. 27. 3. 2017]; CHALOUPEKOVÁ, Helena. *Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) a předpisy související: komentář*. 3. vydání, Praha: C.H. Beck, 2007, s. 4. Beckovy texty zákonů s komentářem.

⁶ Viz např. zakotvení kritérií v České republice v § 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 6. 3. 2017] (dále jen Autorský zákon), zakotvení kritérií na Slovensku v § 3 zákona č. 185/2015 Z. z., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017] (dále jen Slovenský autorský zákon), či zakotvení kritérií v Německu v § 2 Německého autorského zákona (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte). In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].

nimálního standardu ochrany. Tento standard mohou jednotlivé státy posléze upravovat přísněji,⁷ ačkoliv s tím jde ruku v ruce problematika eurokonformního výkladu (viz níže). Příkladem takového nadstátního modelu může být pole Evropské unie. A právě unijní pojetí spojení autora a jeho díla, které se odráží v požadavku *originality*, je předmětem následující deskriptivní analýzy.

2. VÝKLADOVÉ METODY

Unijní požadavek *originality* je mnohdy ztotožňován s požadavkem původnosti (tak jak tento požadavek chápe třeba i české právo), nicméně klást tyto dva pojmy do rovnosti či je vykládat jako synonyma není zcela přesné, neboť unijní pojetí institutu *originality* je širší a kromě 1) imperativu původnosti obsahuje jednak 2) prvky jedinečnosti, a jednak 3) prvky *originality* ve smyslu prvotní výchozí fáze při užívání díla a jeho kopírování, tj. *originality* jako originálu díla.⁸ Tato diference zcela koresponduje s překladovými variacemi anglického termínu *originality*. Substantivum *original* se dá do jazyka českého přeložit jako něco *původního*, nicméně i právě jako něco *jedinečného* či již zmíněný *originál*. Souhrnně tedy *originalita*. Však i obecná nauka chápe pojem originální jako něco spíše jedinečného než původního.⁹ Nehledě na to, že *originalita* jako nedefinovaný pojem je v řadě jurisdikcí chápána jako předpoklad přisouzení autorskoprávní ochrany, nicméně záleží pak na každé jurisdikci, jak toto kritérium blíže určí.¹⁰ Pojetí *originality* díla konkrétně v našem autorskoprávním systému postrádá oporu vzhledem k historickému vývoji a nynější legislativní podobě zachycené

⁷ K přísnějšímu pojetí pojmových znaků srovnej TELEČ; TŮMA, 2007, op. cit., s. 18.

⁸ Srovnej bod 19 rozsudku Soudního dvora ze dne 6. října 1982. Srl CILFIT a Lanificio di Gavardo SpA proti Ministerstvu zdravotnictví. Věc C-283/81. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&jur=C,T,F&num=283/81&td=ALL>, kde je zachycena myšlenka existence rozdílného významu v případech i shodných právních pojmů.

⁹ Srovnej HARIANI, Krishna. Analyzing "Originality" in Copyright Law: Transcending Jurisdictional Disparity. *The Intellectual Property Law Review*. 2011, roč. 51, č. 3, s. 491.

¹⁰ *Ibid*, str. 492.

v autorském zákoně,¹¹ když je nahrazena požadavkem jedinečnosti a ve specifických případech úlevou z tohoto znaku na pouhý imperativ původnosti.

Na tomto místě je nutno pozastavit se nad užitými výkladovými metodami, neboť porovnávání terminologie v unijním právu jako celku může být z hlediska interpretace obtížné. K bližšímu prozkoumání nuancí těchto dvou institutů poslouží nejlépe výklad *jazykový* a *komparační*. Důležitost metody jazykového výkladu, která v oblasti práva nastupuje většinou jako první, je v unijním právu umocněna existencí mnohojazyčnosti vydávaných předpisů.¹² Nicméně metoda jazykového výkladu nikdy není samotnou a bývá doplňována o další výkladové metody, kterým jen předestře další cestu, po kteréžto linii se dále aplikované metody budou ubírat¹³ a kterým v případě rozporných závěrů bude muset ustoupit.¹⁴ S problémem mnohojazyčnosti souvisí fakt, že každé jazykové znění jednotlivého právního předpisu je závazné a po této stránce naprosto rovnocenné s ostatními jazykovými verzemi.¹⁵ Přitom ale vzniká problém, jak zacházet s odlišnými překlady, se situacemi, kde figuruje chybný překlad odchylující se od výchozí materie, a obzvláště tam, kde může mít být sebemenší odchylka od výchozího textu nemilé následky.¹⁶ Tak tomu může být například u původnosti a jedinečnosti, kde každý z kategorických požadavků klade na výsledné autorské dílo odlišné nároky, jak popsáno v úvodu. Soudní dvůr Evropské unie (dále jen Soudní dvůr) se výše nastíněnou problematiku snažil překlenout v několika svých rozhodnutích, když zdůrazňoval nutnost komparativního a systémového výkladu v kontextu všech jazykových verzí.¹⁷ Jazykový výklad je navíc pro pochopení odlišností mezi jednotlivými jazykovými verzemi

¹¹ TELEČ; TŮMA, 2007, op. cit., s. 21.

¹² Ke dnešnímu dni má Evropská unie 24 úředních jazyků.

¹³ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva: úvod do právní argumentace*. 2. vydání, Praha: C.H. Beck, 2011, s. 71. Beckovy právnické učebnice.

¹⁴ HLAVÁČ, Adam. *Specifikace interpretace práva Evropské unie* [online]. Brno, 2010, s. 31 [cit. 1. 3. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta.

¹⁵ Srovnej bod 18 rozsudku CILFIT. C-283/81.

¹⁶ CRECH, Richard L. *Law and Language in the European Union: The Paradox of a Babel "United in Diversity"*. Groningen: Europa Law Publishing, 2005, s. 27.

právních předpisů Unie klíčový. Pro potřeby komparační analýzy bude v rámci jazykového výkladu užito české a anglické jazykové znění.

Dalším aplikovatelným výkladem při interpretaci unijního práva je výklad *systematický*, tj. výklad, který Soudní dvůr považuje za součást svého interpretačního trojlístku jazykově-systematicky-teleologického výkladu,¹⁸ a který bude napomáhat objasňovat nejasnosti přetrvávající po aplikaci výkladu jazykového.¹⁹ Soudní dvůr ve své rozhodovací praxi stanovil, že ustanovení Smluv a protokolů vztahujících se ke stejné instituci, potažmo institutu, je třeba vykládat společně, ve vzájemné vazbě a případný nesoulad je pak třeba odstraňovat právě systematickým výkladem.²⁰ Tato výkladová metoda se užívá primárně při výkladu práva sekundárního ve vztahu k právu primárnímu, nicméně lze ji jistě využít i pro posouzení souladu napříč právem sekundárním, v našem případě směrnice.

¹⁷ Srovnej bod 3 rozsudku Soudního dvora ze dne 12. listopadu 1969. Erich Stauder proti Stadt Ulm - Sozialamt. Věc C-29/69. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A61969CJ0029>; bod 15 a 16 rozsudku Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 7. července 1988. Alexander Moksel Import und Export GmbH & Co. Handels-KG proti Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung. Věc C-55/87. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:61987CJ0055>; bod 6 rozsudku Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 12. července 1979. Marianne Wörsdorfer, née Koschniske proti Raad van Arbeid. Věc C-9/79. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61979CJ0009>; bod 6 a násl. rozsudku Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 16. října 1980. Klaus Mecke & Co. proti Hauptzollamt Bremen-Ost. Věc C-816/79. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AC%3A1980%3A023%3ATOC>

¹⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. května 1964. Albert Wagner proti Jean Fohrmann a Antoine Krier. Věc C-101/63. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61963CJ0101>; rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 25. listopadu 1986. Marthe Klensch a další proti Secrétaire d'État à l'Agriculture et à la Viticulture. Spojené věci C-201/85 a C-202/85. In: *Curia* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-201/85&language=cs>

¹⁹ HLAVÁČ, 2010, op. cit., s. 32.

²⁰ Rozsudek ve věci Albert Wagner, C-101/63; spojené případy ve věci Marthe Klensch, C-201 a C-202/85.

Poslední užitou výkladovou metodou pak bude metoda *teleologická*, která ač bude sloužit po aplikaci dříve uvedených metod jen subsidiárně k odstranění přetrvávajících výkladových problémů, její role je nepopiratelná právě proto, že spolu s metodou systematickou má překlenout interpretační nesnáze. Její existenci pak předpokládá i samotné primární právo, které stanovuje ve směru k právu sekundárnímu povinnost obsahovat odůvodnění a odkazy na návrhy a akty předcházející vydání samotného předpisu.²¹ Jedině tak bude moci být zjištěn účel a smysl dané normy.²² K tomu tato metoda navíc využívá zásady *effet utile* (*užitečného účinku*), která praví nutnost hledání a dosahování maximálního účinku co do svého účelu a smyslu. Jelikož v dalším výkladu bude legislativní stránka opřena o směrnice, ideálním nástrojem pro aplikaci této metody jsou preambule jednotlivých směrnic obsahující motivace zákonodárce a nastínění výchozího stavu, ze kterého záměr z větší části plyne.

Bude to tedy spojení výše uvedených výkladových metod, které samotný Soudní dvůr používá při interpretaci evropského práva. Právě tento „trojlístek“ napomůže objasnit podstatu originality a jejího chápání v unijním právu, obzvláště v oblasti legislativní.

3. ORIGINALITA Z POHLEDU LEGISLATIVY

Stejně jako jsou požadavky původnosti a jedinečnosti na národních úrovních zachyceny v tomu odpovídajících předpisech, i na úrovni unijní najdeme řadu právních předpisů, které řeší otázku míry spojení autora a jeho díla. Ponechme stranou zdroje práva primárního, tedy zakládací smlouvy Evropské unie, které se této problematice podrobněji nevěnují, a nahlédneme do práva sekundárního, tedy právě té oblasti, která je označována za legislativu Evropské unie. Mezi všemi zde kategorizovanými legislativními předpisy můžeme najít několik pro nás klíčových směrnic, které pojednávají o *originalitě*, ale kde přitom originalita dozrává větších,

²¹ Srovnej čl. 296 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (konsolidované znění). In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 6. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=CS>

²² HLAVÁČ, 2010, op. cit., s. 33.

či menších rozdílů a je vykládána buď ve smyslu původnosti, jedinečnosti, nebo originálu coby výchozího zdroje pro následné rozmnoženiny díla. Tyto právní předpisy, které ač jsou nástrojem harmonizace práva Evropské unie,²³ při nahlížení do různých jazykových verzí absentují své harmonizační snahy. Směrnice harmonizace v tomto případě brzdí myšlenky *unijního autorského kodexu* z dílny akademiků a fundovaných odborníků snažícího se překonat panující národní rozdíly v autorském právu a nastolit jeho jednotnou podobu.²⁴

3.1 SMĚRNICE DATABÁZOVÁ²⁵

První ze zkoumaných směrnic je směrnice přijatá za účelem ochrany databází. Databáze v době přijetí směrnice požívaly jen minimální ochrany například jednotlivými členskými státy, a ještě v různé podobě.²⁶ Jejich autorskopravní ochrana byla navíc vhodná z hlediska fungování vnitřního trhu, jakožto i rozvoje informačního trhu Evropského společenství, a pro autory jednou z forem ochrany nejvhodnějších.²⁷ Podle čl. 3 odst. 1 této směrnice je nutno, aby databáze představovaly *způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu vlastní duševní výtvar autora (by reason of the selection or arrangement of their contents constitute the author's own intellectual creation)*. K tomu navíc vzápětí stanoví, že toto kritérium je jediné uplatnitelné. V tomto pojetí originalita odpovídá původnosti, tedy té mi-

²³ SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 4. vydání, Praha: C.H. Beck, 2011, s 103.

²⁴ Unijní autorský kodex (*The European Copyright Code*) je výsledkem projektu *Wittem* z roku 2002, který vznikl s myšlenkou transparentnosti a konzistence evropského autorského práva, kteréžto dva prvky dle tvůrců tehdejší autorské právo na unijní úrovni žalostně postrádalo. Za projektem stojí řada odborníků a akademiků z celé Evropské unie. Základní iniciativa ale pochází z programu International Network, který vedly tři nizozemské univerzity *Radboud University of Nijmegen, University of Amsterdam* a *Leiden University* za finanční podpory vládního programu *Dutch ITeR*. Srovnej *The European Copyright Code* [online]. Wittem Project [cit. 1. 3. 2017]. Dostupný z: www.copyrightcode.eu

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0009&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0009&from=CS> (EN) (dále jen databázová směrnice).

²⁶ Bod 1 preambule databázové směrnice.

²⁷ Bod 5 preambule databázové směrnice.

nimální míře naplnění spojení autora a jeho díla, tak jak ji víceméně zakotvují i národní právní řády. Nicméně tento článek je třeba vykládat v kontextu preambule, vlivem čehož se situace původnosti stává mnohem zajímavější. V bodech 15 a zejména pak 16 a 39 totiž preambule jde proti chápání originality jako původnosti, když hovoří o originalitě coby jedinečnosti. Jednotlivé body preambule praví konkrétně

„[...] kritéria pro určení, zda bude databáze chráněna autorským právem, by měla být omezena na skutečnost, že **výběr nebo uspořádání obsahu databáze představuje vlastní tvůrčí činnost autora** [...].“

„[...] pro posouzení, zda databází lze chránit autorským právem, by se nemělo přihlížet k jiným kritériím než **k jedinečnosti ve smyslu duševní tvůrčí činnosti autora** a [...] zejména by neměla být posuzována kvalita nebo estetická kontrola.“

„[...] vedle cíle zajistit ochranu autorského práva na základě **jedinečnosti výběru a uspořádání obsahu databáze** je cílem této směrnice chránit pořizovatele databáze [...].“

„[...] criteria used to determine whether a database should be protected by copyright should be defined to the fact that the **selection or the arrangement of the contents of the database is the author's own intellectual creation** [...].“

„[...] no criterion other than **originality in the sense of the author's intellectual creation** should be applied to determine the eligibility of the database for copyright protection, and in particular no aesthetic or qualitative criteria should be applied.“

„[...] in addition to aiming to protect the copyright in **the original selection or arrangement of the contents of a database**, this Directive seeks to safeguard the position of makers of databases [...].“

Co tedy směrnice ve výsledku říká? Začněme preambulí. Preambule zakotvuje pro možnost nárokování autorskoprávní ochrany databází podmínku originality ve smyslu původnosti, ač o ní nehovoří výslovně. Hovoří o vlastní duševní činnosti autora, což odpovídá například i znění § 2 odst. 2

českého Autorského zákona, a ten soubor těchto znaků pro potřeby českého autorského práva dále definuje jako původnost. Nicméně tím preambule nekončí. Preambule pojem originality poprvé výslovně používá až ve smyslu jedinečnosti. Popisuje originalitu (jedinečnost) jako jediné kritérium, které by se mělo uplatnit při zkoumání dané databáze pro možnost uplatnění autorskoprávní ochrany. O pár bodů dál pak mluví o *originálním (jedinečném) výběru a uspořádání (original selection and arrangement)* jako nutném předpokladu pro získání autorskoprávní ochrany. Preambule směrnice tedy z hlediska jazykového a systematického pracuje s originalitou spíše jako s jedinečností než původností. Z hlediska teleologického je evidentní, že zákonodárce měl v plánu chránit jen databáze takové, které budou jedinečným výsledkem a budou obsahovat odraz autorovy osobnosti, aby se tak zamezilo plagiátům v co největší míře. Nicméně výsledný text z této vyšší nárokové míry sešel. Výsledné znění směrnice ve svém textu ustoupilo od originality ve smyslu jedinečnosti a snížilo požadavek na originalitu ve smyslu původnosti.²⁸ Tento krok je zcela jistě ryze pragmatický a vychází z myšlenky mnohdy velice obtížného naplnění jedinečnosti (novosti a neopakovatelnosti) u daných druhů děl, jakými jsou právě databáze (dále pak fotografie či počítačové programy). Text směrnice klade na autorské dílo ve výsledku tři pojmové znaky, tj. 1) vlastní, 2) duševní, 3) výtvor autora. Jak uvedeno výše, tyto znaky odpovídají globálnímu chápání původnosti. Takovýmto krokem je tedy autorskoprávní ochrana rozvedena na daleko větší počet databází. Někteří pak ale tvrdí, že právě v tomto kontextu vykládaná originalita je co do rozsahu odlišná od originality v chápání směrnice informační a softwarové (viz níže).²⁹

Za povšimnutí stojí i terminologická nejednotnost přítomná v bodě 16 preambule směrnice, který oproti bodu 15 již neobsahuje kritérium *vlastní (own)* specifikující tvůrčí činnost autora. I tak ale na rozdíl od anglického

²⁸ DERCLAYE, Estelle. Assessing the Impact and Reception of the Court of Justice of the European Union Case Law on UK Copyright Law: What does the Future Hold? *Revue Internationale du Droit d'auteur* [online]. 2014, č. 240. s. 5 [cit. 3. 3. 2017]. ISSN 0035-3515. Dostupné z: http://eprints.nottingham.ac.uk/3613/2/RIDA_article_derclaye_April_2014_eprints.pdf.

²⁹ Ibid.

znění v případě české jazykové verze směrnice přibývá jako kritérium požadavek *duševní* tvůrčí činnosti autora. Požadavek, který anglické znění neobsahuje, a přitom podmínky získání autorskoprávní ochrany zpříšňuje. Nicméně motivem českého jazykového znění mohla být snaha zachování výslovného vztahu k osobě autora právě pro absenci zmíněného znaku a v návaznosti na bod 15 preambule.

3.2 SMĚRNICE INFORMAČNÍ³⁰

Druhá směrnice, která se zabývá problematikou originality, je směrnice informační navazující na potřebu vytvoření obecného a pružného právního rámce na úrovni Evropského společenství, tak jak avizovala Evropská rada dne 24. a 25. června 1994 na svém zasedání na řeckém Korfu. Tato směrnice reaguje na nárůst a prudký technologický rozvoj na počátku 21. století, díky čemuž bylo třeba přizpůsobit a harmonizovat stávající právní předpisy v oblasti informační společnosti.

V této směrnici se setkáváme s výkladem originality jako jedinečného autorského díla jako celku ve vztahu k jeho rozmnoženinám. Např. čl. 2 písm. d) mluví o *právu na rozmnožování pro výrobce prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů (reproduction right for the producers of the first fixations of films, in respect of the original and copies of their films)*. Originálem filmu nutno myslet filmové autorské dílo splňující požadavek literárního a uměleckého díla dle čl. 2 odst. 1 Bernské úmluvy. Autorské dílo pak je definováno na úrovni národní. Při nahlédnutí například do české právní úpravy zjistíme, že výtvar lidské tvůrčí činnosti, aby mohl být autorským dílem, musí kumulativně splňovat i pojmový znak jedinečnosti. Jedinečnost je tedy v tomto pojetí originality nutno předpokládat tam, kde tak stanoví národní právní řády, neboť samotná směrnice mluví až o následném vztahu originálu a rozmnoženin,

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0029&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0029&from=CS> (EN) (dále jen informační směrnice).

až o fázi, kdy už se jedná o autorské dílo (či jen *dílo*, jak o něm pojednává směrnice) a znak jedinečnosti je v něm – pro potřeby českého právního řádu – již předtím naplněn a jako takový předpokládán. Obdobně pak s pojetím originálu a práv výrobců prvotních záznamů filmů operuje i čl. 3 odst. 2 bod c) směrnice, či čl. 4 odst. 1 ohledně práva na rozmnožování, který stanoví, že

„Členské státy stanoví pro **autory u originálů jejich děl nebo jejich rozmnoženin** výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakoukoliv formu veřejného rozšiřování prodejem nebo jiným způsobem.“

„Member States shall provide for **authors, in respect of the original of their works or of copies thereof**, the exclusive right to authorise or prohibit any form of distribution to the public by sale or otherwise.“

Ve stejné logice směrnice pojednává o originalitě i ve své preambuli, konkr. v bodech 28 a 29 tomu věnovaných. Směrnice tady pojednává o originalitě coby vlastnosti díla kontextově řazeného jako východiska pro další kopie a rozmnoženiny. Zde pojetí originality odpovídá tomu, co bychom v českém jazyce označili jako *originál*, tedy něco, co je jedinečné, něco, co je zdrojem dalšího nakládání, a to včetně rozmnožování. Požadavek originality ve smyslu jedinečnosti je v tomto pojetí originality, jak uvedeno výše, tacitně předpokládán pro autorská díla těch členských států, které požadavek jedinečnosti pro ukládání autorskoprávní ochrany vyžadují (jako je tomu v případě České republiky³¹, Slovenska³² či Německa³³).³⁴

³¹ § 2 Autorského zákona.

³² § 3 Slovenského autorského zákona.

³³ § 2 Německého autorského zákona.

³⁴ K pojetí institutů jedinečnosti a původnosti v těchto státech, jakož i ve Velké Británii a ve Spojených státech amerických viz ZIBNER, Jan. *Jedinečnost jako pojmový znak autorského díla* [online]. Brno, 2017 [cit. 1. 6. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta.

Totožně pak pojem originality coby originálu používá evropská směrnice o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem.³⁵

3.3 SMĚRNICE AUTORSKOPRÁVNÍ³⁶

Třetí směrnice věnovaná dobám ochrany autorského práva a přijatá za účelem harmonizace v této oblasti z důvodu široké škály dob trvání autorských práv napříč jednotlivými národními právními řády pak konečně přibližuje originalitu jejímu většinovému chápání, tedy originalitě coby původnosti. Hovoří totiž o *originalitě jako podmínce autorova vlastního duševního výtvoru*. Tato směrnice, která odkazuje v otázce autorského díla na Bernskou úmluvu a která si klade za cíl harmonizaci právních předpisů Evropského společenství tam, kde prozatím selhaly směrnice této předcházející, se originalitou zabývá jen ve vztahu k dílům fotografickým. Po bodu 16 preambule, který hovoří o tom, že

„[...] Fotografické dílo je ve smyslu Bernské úmluvy považováno za **původní dílo, pokud se jedná o autorův vlastní duševní výtvor, který odráží jeho osobnost, přičemž se neberou v úvahu žádná jiná kritéria, například hodnota nebo účel.** [...]“

„[...] A photographic work within the meaning of the Berne Convention is to be considered **original if it is the author's own intellectual creation reflecting his personality, no other criteria such as merit or purpose being taken into account.** [...]“

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0115&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0115&from=CS> (EN)

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0116&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0116&from=CS> (EN) (dále jen autorskoprávní směrnice).

Směrnice v čl. 6 věnovaném právě ochraně fotografií zakotvuje autorskoprávní ochranu dle čl. 1 směrnice jen pro fotografie originální (původní). Nicméně na rozdíl od preambule už směrnice v tomto článku vynechává požadavek odrazu autorovy osobnosti.

„Fotografie, které jsou **původní** v tom smyslu, že jsou **autorovým vlastním duševním výtvorem**, jsou chráněny podle článku 1.“

„Photographs which are **original** in the sense that they are **the author's own intellectual creation** shall be protected in accordance with Article 1.“

I zde je při aplikaci jazykového a systematického výkladu vidět odlišné chápání originality. Tak zatímco preambule říká, že originální (původní) je dílo, pokud je 1) autorovým vlastním duševním výtvorem, je tedy původní podle většinové optiky, a pokud kumulativně 2) odráží jeho osobnost, výsledné znění litery směrnice druhou podmínku opominulo a smířilo se jen s existencí podmínky původnosti v prvním bodě. Vraťme se ale zpět k preambuli. Podmínka druhá, tedy odraz autorovy osobnosti, není dle obecného názoru hlavním předpokladem původnosti (kde se předpokládá jen duševní činnost autora), nýbrž hlavním předpokladem jedinečnosti. Obtisk autorova nitra, jeho osobnosti ovládané a specifikované vnitřními vlastnostmi jako talent, tvůrčí nadání, vlohy apod., které jsou zcela jedinečné u každého jedince, je tím, co ovlivní výsledek a způsobí, že výsledný artikl bude nový a neopakovatelný jiným, tedy jedinečný.³⁷ Takové požadavky původnost nemá. Na výsledném textu je tedy opět vidět praktický a pragmatický odklon od zamýšlené úpravy ke stanovení co možná nejnížší míry ochrany, jejíž navyšování je pak ponecháno na vůli členských států a národních právních řádů, jako tomu bylo v případě směrnice databázové.

³⁷ Srovnej BOHÁČEK, Martin; JAKL, Ladislav. *Právo duševního vlastnictví*. Praha: Oeconomica, 2002, s. 168; GERVAIS, Daniel J. Feist Goes Global: A Comparative Analysis of the Notion of Originality on Copyright Law [online]. *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.* 2002, roč. 49, s. 970 [cit. 10. 3. 2017]; FABIÁN, David. *Vybrané právní aspekty monetizace internetových memů* [online]. Brno, 2016, s. 52 [cit. 1. 3. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta.

Tento snížený standard autorskoprávní ochrany a ústupek oproti tradičnímu chápání jedinečného výsledku tvůrčí činnosti se pak promítl i do naší národní úpravy.³⁸

3.4 SMĚRNICE SOFTWAREVÁ³⁹

Poslední směrnicí, která hovoří v určité podobě o originalitě, je směrnice zasvěcená právní ochraně počítačových programů. Jedná se o reakci na technologický rozvoj a prudký rozmach v oblasti moderních technologií. S příchodem počítačů bylo jen otázkou času, než si počítačové programy zaslouží vlastní právní ochranu a k tomu určený předpis. A tím se stala směrnice z roku 1991, na kterou pak tato směrnice navázala.⁴⁰ Směrnice si klade za cíl odstranit rozdíly v právním pojetí počítačového programu například jednotlivými národními úpravami, jejich záporné účinky eliminovat a zabránit tomu, aby se vytvořily rozdíly nové.⁴¹ To vše na pozadí stabilizace fungování vnitřního trhu Unie.

V této směrnici je již vidět harmonizační snaha v celé své kráse. Definičně totiž pojetí originality odpovídá tomu, co Evropská unie v podstatě zakotvila ve svém výsledném znění směrnice předchozí. Ta stanovila minimální práh ochrany v podobě původnosti, když přitom text směrnice ustoupil z požadavku preambule na odraz autorovy osobnosti ve výsledném díle, který by odpovídal úrovni vyšší v podobě jedinečnosti. Čl. 1 odst. 3 směrnice totiž deklaruje, že

³⁸ Srovnej § 2 odst. 2 Autorského zákona.

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:111:0016:0022:CS:PDF> (CZ) a <http://eur-ex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:111:0016:0022:CS:PDF> (EN) (dále jen softwarová směrnice).

⁴⁰ Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 5. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A31991L0250>

⁴¹ Bod 5 preambule softwarové směrnice.

„Počítačový program je chráněn, pokud je **původní, v tom smyslu, že je vlastním duševním výtvorem autora**. Pro stanovení způsobilosti k ochraně není uplatňováno žádné jiné kritérium.“

„A computer program shall be protected if it is **original in the sense that it is the author's own intellectual creation**. No other criteria shall be applied to determine its eligibility for protection.“

Směrnice tak konečně otevřela cestu k chápání originality v její větší nové podobě, tedy původnosti. Zároveň stanovila omezení pro národní právní úpravy, aby pro posuzování naplnění pojmových znaků v případě počítačových programů používaly jiné kritérium než právě originalitu. Posuzování takového autorského díla se tedy zjednodušilo na jeden jediný znak, originalitu.⁴² I tady pak lze spatřovat reflexi směrnice v naší právní úpravě.⁴³

Srovnat můžeme ale co do jazykového znění tuto směrnici se směrnicí předchozí, autorskoprávní, a hlavně se směrnicí první, databázovou. Navázat tady můžeme na již započatý výklad výše. Zatímco směrnice softwarová a autorskoprávní hovoří o originalitě jako *vlastním duševním výtvoru autora (the author's own intellectual creation)*, pak směrnice databázová jde v preambuli terminologicky trochu jinou cestou a pro stejný anglický ekvivalent používá výrazy *vlastní tvůrčí činnost autora (the author's own intellectual creation)*. Ač si toto vyjádření nenašlo cestu do výsledného textu směrnice, opět to jen potvrzuje to, s jakou neopatrností je česká verze směrnice prezentována. *Duševní* a *tvůrčí* jako dva pojmy opět nelze plně synonymizovat, právě proto, že každý z těchto pojmů představuje ve vztahu k výslednému dílu trochu jinou míru odrazu vnitřní osobnosti autora a jeho snahy. Prvně uvedený pojem je pojmem používaným tradičně při popisu původnosti, tvůrčí činnost ale používáme spíše k chápání jedinečného výsledku,⁴⁴ neboť jedinečnost jako požadavek vyžaduje přispění

⁴² Srovnej SOFTWARE FREEDOM LAW CENTER. Originality Requirements under U.S. and E.U. Copyright Law. *Softwarefreedom.org* [online]. Software Freedom Law Center. Publikováno 27. 9. 2007, s. 9 [cit. 20. 3. 2017].

⁴³ Srovnej § 2 odst. 2 Autorského zákona.

⁴⁴ Srovnej § 2 odst. 1 Autorského zákona.

alespoň minimální měrou kreativity a tvořivosti do výsledného díla. Právě v této přidané hodnotě se pak může odrážet autorova osobnost. Kreativita jako přidaná hodnota je pak základním stavebním kamenem doktríny *sweat of the brow* aplikované například ve Spojených státech, kde je právě prvek kreativity tím, co toto doktrínální chápání spojení autora a jeho díla odlišuje od chápání tohoto spojení doktrínou *skill and labour* užívané například ve Velké Británii (viz níže).⁴⁵

3.5 VNITŘNÍ DIFERENCIACE ORIGINALITY

Krom výše uvedených rozdílů v chápání tohoto institutu, který je vnitřně co do výkladu dosti rozporný a nestálý, lze spatřovat další vnitřní rozkol z hlediska kritérií pro zkoumání tohoto institutu. Při komparaci výše uvedených směrnic věnujících se originalitě totiž zjistíme, že jednotlivé právní předpisy stanovují pro zkoumání naplnění požadavku originality odlišná kritéria. Každá ze směrnic se k posuzování otázky, zda jde o vlastní duševní výtvor autora, staví jinak.⁴⁶

Tak posledně uvedená směrnice, ta, která se věnuje počítačovým programům, z testu originality taxativně vyjímá kvalitativní hodnocení a estetické vlastnosti programu.⁴⁷ Stejně tak činí směrnice databázová v bodu 16 preambule pro potřeby ochrany a posuzování databází. V případě fotografií, kterým se věnuje směrnice předcházející, tj. směrnice autorskoprávní, je ale posouzení estetických vlastností bezesporu nejdůležitější.⁴⁸ Taková vyjádření jsou navíc dosti problematická, neboť jednotlivé

⁴⁵ K tomu srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ze dne 27. 3. 1991, sp. zn. 499 U.S. 340. Feist Publications, Inc., v. Rural Telephone Service Co.

⁴⁶ HUSOVEC, Martin. K evropskému „prepisování“ pojmových znaků autorského díla. *Duševné vlastnictví*. 2011, roč. 15, č. 4, s. 25.

⁴⁷ Srovnej bod 8 preambule směrnice („Kritéria uplatňovaná při zjišťování, zda počítačový program je nebo není původním dílem, by neměla obsahovat žádné kvalitativní hodnocení nebo posuzování estetických vlastností programu.“/„In respect of the criteria to be applied in determining whether or not a computer program is an original work, no tests as to the qualitative or aesthetic merits of the program should be applied.“) a následně čl. 1 odst. 3 směrnice („Pro stanovení způsobilosti k ochraně není uplatňováno žádné jiné kritérium.“/„No other criteria shall be applied to determine its eligibility for protection.“); VON LEVINSKI, Silke. *The Notion of Work under EU Law* [online]. Seminář Max-Planck-Institut für Innovation und Wettbewerb, Mnichov, 2014 [cit. 20. 3. 2017].

⁴⁸ HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 25.

předpisy už dále nedefinují, co se kvalitativním hodnocením či estetickými vlastnostmi myslí, ani co bylo motivací k zakotvení takového kritéria do textu směrnic. Výklad tak nechává na praxi, resp. na Soudním dvoře, který je k výkladu unijního práva oprávněn (viz níže). Praxe nicméně dovozuje, že není možné takové prvky z posuzování původnosti programu zcela vyjmout,⁴⁹ neboť posuzování výtvoru autorovy duševní činnosti bude třeba podrobit kvalitativnímu testu, kde originalita bude otázkou kvalitativní, a celou otázku tak do jisté míry relativizuje.⁵⁰

4. ORIGINALITA Z POHLEDU JUDIKATURY⁵¹

Upřesnění vágních a nejasných právních termínů, které v samotném právním předpise postrádají vyjasnění vzájemných vazeb či bližší upřesnění, a které tak mohou mít různý rozsah v závislosti na užití výkladové metodě, případu a dalších okolnostech, je vždy úkolem soudních institucí.⁵² Jejich rozhodnutí dotváří realizační rámec při užívání jednotlivých termínů. A ne jinak je tomu v případě unijním. Orgánem s pravomocí rozhodovat o platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie, jakož i o výkladu zakládacích smluv, je primárně skrze řízení o předběžných otázkách Soudní dvůr.⁵³ Řízení o předběžné otázce má tak obrovský význam, neboť právě skrze toto řízení dochází k unifikaci výkladu sporných a nejasných oblastí v duchu autonomní interpretace⁵⁴ a k rozvoji evropského práva jako celku, jakož i formulaci základních zásad

⁴⁹ VAN GOMPEL, Stef J; LAVIK, Erlend. Quality, Merit, Aesthetics and Purpose: An Inquiry into EU Copyright Law's Eschewal of Other Criteria than Originality. *Revue Internationale du Droit d'Auteur* [online]. 2013, č. 236, s. 101 [cit. 2. 11. 2016].

⁵⁰ Ibid, s. 102.

⁵¹ Pro provázanost jednotlivých rozhodnutí dále srovnej autorův příspěvek *Exploratorní analýza rozhodnutí SDEU ve věcech originality* prezentovaný na konferenci *COFOLA 2017* konané ve dnech 27.-29. dubna 2017, v sekci *Autorské právo pro 21. století: perspektivy, vize a novelizace*.

⁵² Srovnej MELZER, 2011, op. cit., s. 71, kde Melzer hovoří o podstatě a významu jazykového výkladu v kontextu nutnosti soudce vždy rozhodnout, ať už je právní pojem vágní méně, či více.

⁵³ Srovnej čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie; bod 21 rozsudku CILFIT, C-283/81.

⁵⁴ Srovnej ROTT, Peter. What is the Role of the ECJ in EC Private Law? [online] *Hanse Law Review*. 2005, roč. 1, č. 1 [cit. 15. 3. 2017]; HLAVÁČ, 2010, op. cit., s. 27.

toto právo ovládajících.⁵⁵ Soudní dvůr tak v podstatě napomáhá promítat právní předpisy Unie do praxe a stojí za jejich upřesněním a vyjasněním sporných otázek, které vyvstávají při jejich výkladu. Pro bližší upřesnění originality jsou klíčová následující rozhodnutí, která změnila do té doby zažitá paradigma, že si každý stát posuzuje pojmové znaky autorského díla sám, s výjimkou databází, počítačových programů a fotografií.⁵⁶

4.1 INFOPAQ⁵⁷

První rozhodnutí, které započalo jakousi *zlatou éru originality*, bylo rozhodnutí s populárním názvem *Infopaq*. Případ se točil kolem reprodukováných novinových článků získaných automatickým skenováním, přičemž tyto články byly dále užity bez souhlasu vykonavatele autorských práv k takovým článkům. Takto byla napadána společnost Infopaq, která provozovala monitorovací službu se zaměřením na analýzu obchodů s využitím komparační studie článků v dánském tisku. Hlavní problém byl spatřován ve funkci vyhledávání nadpisů, konkrétně jedenácti slov v daném řetězci,⁵⁸ čímž napadala Infopaq společnost Danske Dagblades Forening nárokující si autorská práva ke zpracovávaným článkům. Společnost Infopaq však na svou obranu tvrdila, že k jejich postupu není třeba souhlasu autora ani vlastníka autorských práv. To však Soudní dvůr co do shromažďování, výběru a analýzy ve svém rozhodnutí vyvrátil.⁵⁹

Soudní dvůr tak učinil v návaznosti na třináct předběžných otázek vztahujících se k čl. 2 informační směrnice a výjimce v čl. 5 odst. 1 směrnice. Soudní dvůr zde deklaroval, že ochrany požívá vše, co je vyjádřením au-

⁵⁵ Ibid, s. 44.

⁵⁶ HUSOVEC, Martin. Judikatórna harmonizácia pojmu autorského diela v únijnom práve. *Bulletin slovenskej advokácie*. 2012, roč. 18, č. 12, s. 16.

⁵⁷ Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 16. července 2009. *Infopaq International A/S proti Danske Dagblades Forening*. Věc C-5/08. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0005>

⁵⁸ ROSATI, Eleonora. Originality in a Work, or a Work of Originality: The effects of the Infopaq decision. *European Intellectual Property Review*. 2011, roč. 33, č. 12, s. 747.

⁵⁹ Ibid, s. 748.

torova vlastního duševního výtvoru, tedy *originální* ve smyslu *původní*,⁶⁰ i co do rozsahu reprodukce autorských děl.⁶¹ Přitom zdůraznil spojení autora a díla zanesené v Bernské úmluvě.⁶² Extenzivním výkladem Soudní dvůr dospěl k tomu, že pokud Bernská úmluva upravuje autorovy duševní výtvo-ry, pak se autorskoprávní ochrana vztahuje na vše, co je vlastním duševním výtvo-rem autora,⁶³ a tedy i jen na části díla (zde novinové články), neboť zdůraznil, že

*„je třeba konstatovat, že nic ve směrnici 2001/29 nebo v jiné směrnici použitelné v této oblasti nenaznačuje, že by tyto části podléhaly jinému režimu, než je režim, kterému podléhá dílo ve svém celku. Z toho vyplývá, že jsou chráněny autorským právem, pokud jako takové přispívají k původnosti díla v jeho celku.“*⁶⁴

*„[...] [N]a jednotlivé části díla [se] vztahuje ochrana podle čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29 za podmínky, že obsahují určité prvky, které jsou vyjádřením vlastního duševního výtvoru autora tohoto díla.“*⁶⁵

Je to pak až výběr a uspořádání slov, která nejsou nutně chráněna samo-statně pro nenaplnění výše uvedených kritérií, co z výtvoru lidské tvo-řivosti činí původní autorské dílo, jak směrnice požaduje, tedy něco origi-nálního v tomto smyslu. Toho jsou podle bodu 47 rozhodnutí schopny i jen některé věty, které mohou být předmětem ochrany stanovené v čl. 2 písm. a) směrnice.⁶⁶

⁶⁰ Bod 37 rozhodnutí Infopaq, C-5/08.

⁶¹ ROSATI, 2011, op. cit., s. 748.

⁶² Bod 34 rozhodnutí Infopaq, C-5/08.

⁶³ Bod 34 společně s bodem 37 Infopaq, C-5/08. K tomu srovnej ROSATI, 2011, op. cit., s. 749.

⁶⁴ Bod 38 rozhodnutí Infopaq, C-5/08.

⁶⁵ Bod 39 rozhodnutí Infopaq, C-5/08.

⁶⁶ K tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. 30 Cdo 739/2007. *Nejvyšší soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F219265AC3FD4E40C1257A4E0066C8FE?openDocument&Highlight=0, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 60/2011. *Nejvyšší soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/B0AE57C736FB1861C1257A4E00687D92?openDocument&Highlight=0, kterážto rozhodnutí tacitně sdílí úvahy Soudního dvora a která přiznala ochranu i jen pouhým 6 slovům ve verši.

I když je informační směrnice transponována ve větší, či menší míře ve všech členských státech, promítnutí rozhodnutí se může výrazně lišit (ač by teoreticky mělo být jeho zohlednění totožné). Největší problém činí reflexe rozhodnutí ve Velké Británii, kde je autorské právo ovládané doktrínou *skill and labour*. Podle této doktríny je autorskoprávní ochrana přidělena autorským dílům, která jsou výsledkem promítnutí *úsilí a dovednosti* autora do výtvaru lidské tvořivosti, což do jisté míry odráží požadované spojení autora a díla,⁶⁷ a kde jsou obě podmínky naplněny alespoň v nadmírně míře.⁶⁸ Vztah unijního požadavku originality a požadavku britské doktríny vyjasnil Soudní dvůr později (viz níže). V reakci na tento případ se však okamžitě britské soudy začaly od doktríny v různých směrech odchýlovat a ve svých rozhodnutích přibližovat spíše k unijně chápané originalitě,⁶⁹ ač vytykaly Soudnímu dvoru jeho harmonizační tendence, kdy na jedné straně přehlížel bohatý aparát omezení a výjimek, které se s autorskoprávní ochranou nesou,⁷⁰ a na druhé straně jeho přesah dotazovaného, jelikož Soudní dvůr ve svém rozhodnutí na základě informační směrnice rozšířil svůj výklad problémového znaku *originality* i na ostatní autorská díla než jen počítačového programy a databáze, stanovil kritéria pro jejich posuzování a rozhodoval tak, aniž by ho k tomu čl. 2 směrnice výslovně zmocňoval.⁷¹

4.2 BSA⁷²

Druhým rozhodnutím v otázce *originality* se stalo rozhodnutí *BSA*. Rozhodnutí, které se točilo okolo Bezpečnostní softwarové asociace a Minis-

⁶⁷ ROSATI, 2011, op. cit., s. 749; DERCLAYE, 2014, op. cit, s. 3.

⁶⁸ PRCHAL, 2015, op. cit., s. 167; HARIANI, 2011, op. cit., s. 4.

⁶⁹ Srovnej rozhodnutí Vrchního soudu USA ze dne 26. 7. 1916, sp. zn. [1916] 2 Ch 601 (Ch) 608-609. University of London Press v University Tutorial Press, kde bylo podáno vysvětlení pojmu originality pro potřeby anglického pojetí autorského práva, a rozhodnutí Odvolacího soudu Velké Británie ze dne 26. 11. 2010, sp. zn. [2010] EWHC 3099 (Ch). Newspaper Licensing Agency Ltd. v. Meltwater Holding BV Newspaper Licensing Agency Ltd. v. Meltwater Holding BV case, kde šlo o podobný případ jako Infopaq, akorát v centru dění stály nadpisy a ne sled jedenácti slov, a kde bylo poprvé vyřčeno, jakým způsobem a do jaké míry se bude rozhodnutí Infopaq přejímat.

⁷⁰ ROSATI, 2011, op. cit., s. 750.

⁷¹ HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 26.

terstva kultury České republiky je o to zajímavější, že se týká přímo České republiky. Ta je tak v podstatě jednou ze zemí, která se nepřímou podílela na konstituování námi zkoumaného znaku. Krom této zajímavosti nutno podotknout, že Soudní dvůr zde poskytl ve své harmonizační snaze odpovědi na nepoložené otázky, což se stává pomalu běžnou praxí této instituce.⁷³

V roce 2001 Ministerstvo kultury odmítlo Bezpečnostní softwarové asociaci (BSA) udělit oprávnění k výkonu kolektivní správy autorských práv k počítačovým programům. BSA toto oprávnění požadovala na základě § 98 Autorského zákona. Její žádost se týkala kolektivní správy grafického uživatelského rozhraní (graphical user interface/GUI). Žádost však byla několikrát zamítnuta s argumentem, že GUI už je jen zobrazení programu, ne program jako takový ve zdrojovém či strojovém kódu, a že jeho ochrana je možná pouze cestou nekalosoutěžní ochrany.⁷⁴ Dle ministerstva byla tato správa ve své obligatorní podobě nemožná a v podobě fakultativní zcela neúčelná.⁷⁵ K udělení oprávnění pak nevedlo ani odvolání k jednotlivým soudním instancím.⁷⁶ A tak se celá věc dostala až před Soudní dvůr. Ten musel vedle otázky sdělování veřejnosti určit, zda je GUI *vyjádřením počítačového programu v jakékoliv formě*, jak to stanovuje příslušná směrnice⁷⁷. Na tomto místě dlužno podotknout, že ani jedna z otázek (ohledně GUI a jeho vyjádření v jakékoliv formě a ohledně sdělování veřejnosti) nebyla hlavní náplní sporu na národní úrovni. Tou byla právě důvodnost a účelnost kolektivní správy v této oblasti.⁷⁸

⁷² Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 22. prosince 2010. Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvu kultury. Věc C-393/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CJ0393>.

⁷³ HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 26.

⁷⁴ Bod 18 rozsudku BSA, C-393/09.

⁷⁵ Bod 18 rozsudku BSA, C-393/09.

⁷⁶ ROSATI, 2011, op. cit., s. 752.

⁷⁷ Jedná se o směrnici Rady 91/250/EHS, která je co do znění požadavku „vyjádření počítačového programu v jakékoliv formě“ totožná s aktuální softwarovou směrnicí. Srovnej čl. 1 odst. 2 obou směrnic.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že v sekundárním unijním právu chybí definice problémového pojmu a s odkazem na dohodu TRIPS⁷⁹ ohledně ochrany počítačového programu jako díla literárního dle Bernské úmluvy⁸⁰ opřel svou argumentaci o přípravné a koncepční práce vedoucí k vývoji počítačového programu.⁸¹ To vše za podmínky, že povaha těchto prací později umožní vytvoření počítačového programu.⁸² Ty pak též požívají ochrany podle dané směrnice. Dále se Soudní dvůr opřel o stanovisko generálního advokáta⁸³, který ochranu GUI cestou autorskoprávní nedoporučoval právě pro nenaplnění definičních znaků. Na druhou stranu, generální advokát doporučoval ochranu GUI směrnicí informační za předpokladu naplnění podmínky *originality*.⁸⁴ A zde se dostáváme k bodu našeho zájmu.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že GUI není formou vyjádření počítačového programu ve smyslu softwarové směrnice, jelikož neumožňuje rozmnožení počítačového programu, leč slouží jen pro zprostředkování funkcí programu jednotlivým uživatelům.⁸⁵ Nadto ale uvedl, že je možné GUI chránit za splnění podmínky originality, a tedy vlastního duševního výtvoru autora, jako autorské dílo skrze směrnicí informační, kde Soudní dvůr

⁷⁸ KOUKAL, Pavel. Collective Administration of Graphical User Interfaces (GUI) in the Light of the BSA Decision. *Masaryk University Journal of Law and Technology*. 2016, roč. 10. č. 2, s. 135.

⁷⁹ Dohoda o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví (TRIPS). In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].

⁸⁰ Bod 29 a 33 rozsudku BSA, C-393/0; Srovnej TALLOVÁ, Lýdie. Metodologie vědecké práce na téma autorskoprávní ochrana literárního díla. *Acta MUP – Právní ochrana duševního vlastnictví*. 2014, č. 2, s. 15, kde autorka upozorňuje na fakt, že ač je počítačový program chráněn jako dílo literární, dílem literárním není, jak se často mylně presumuje, jakož i na další interpretační problémy tohoto vztahu.

⁸¹ Bod 36 rozsudku BSA, C-393/09.

⁸² Bod 37 rozsudku BSA, C-393/09.

⁸³ Stanovisko generálního advokáta Yvese Bota přednesené dne 14. října 2010. Bezpečnostní softwarová asociace - Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvu kultury. Věc C-393/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 16. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CC0393>.

⁸⁴ Srovnej bod 75 a 79 stanoviska, C-393/09, kde generální advokát upozorňuje na ztotožnění myšlenky a jejího vyjádření v případě pouhého technického provedení, které požadavek originality nesplňuje.

⁸⁵ Bod 41, 42 rozsudku BSA, C-393/09.

navázal na stanovisko generálního advokáta.⁸⁶ Už zde ale odpovídal Soudní dvůr na netázané. A při tomto odchýlení navíc uvedl, jak posuzovat naplnění pojmových znaků a originality, kterýžto proces náleží výhradně vnitrostátním soudům.⁸⁷ V bodě 48 rozhodnutí deklaroval následující:

*„V rámci svého posouzení musí vnitrostátní soud přihlížet zejména k uspořádání nebo zvláštní konfiguraci veškerých složek, které jsou součástí grafického uživatelského rozhraní, za účelem určení, které z nich splňují kritérium **originality**. K tomu je třeba uvést, že toto kritérium **nemůže být splněno v případě těch složek grafického uživatelského rozhraní, které se vyznačují pouze svou technickou funkcí.**“*

Soudní dvůr na jedné straně v návaznosti na rozhodnutí *Infopaq* potvrdil svou snahu o unifikaci zcela autonomního pojmu *originality*. Na straně druhé pak udal nový směr posuzování toho, co vše náleží do autorskoprávní ochrany. Podle Soudního dvora pod autorskoprávní ochranu spadá každý výtvar lidské tvořivosti, který bude vlastním duševním vytvořením autora, a tedy originální. Soudní dvůr ale zcela opomenul požadavek literárního, uměleckého či vědeckého puncu, který požaduje pro autorské dílo už Bernská úmluva.⁸⁸ Z originality se stalo jediné posuzované kritérium, čímž se ochrana na úrovni Evropské unie rozšířila. I zde však přetrvává problém s reflexí rozhodnutí v národních právních řádech, obzvláště pak opět ve Velké Británii ovládané usilovně-dovednostní doktrínou. Pro srovnání, v případě *Hyperion*⁸⁹ bylo řečeno, že jen jednoduché předělání barokního aranžmá do moderní podoby stačí, aby byly naplněny požadavky *dovednosti* a *úsíli* ve smyslu doktríny.⁹⁰ Bude se tak jednat o autorské dílo,

⁸⁶ Bod 46 rozsudku BSA, C-393/09; Srovnej bod 34 rozsudku Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 27. ledna 2011. Flos SpA proti Semeraro Casa e Famiglia SpA. C-168/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CJ0168>, kde je zachycena obdobná myšlenka odkazu na subsidiární ochranu autorskoprávní cestou.

⁸⁷ HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 27; ROSATI, 2011, op. cit., s. 753.

⁸⁸ Takový postup koresponduje s pojetím GUI jako *neliterárního prvku počítačového programu*. K tomu srovnej KOUKAL, 2016, op. cit., s. 130 vč. poznámek pod čarou.

⁸⁹ Rozsudek Vrchního soudu USA ze dne 1. července 2004, sp. zn. EWHC 1530 (Ch), [2004] 4 All ER 418. *Sawkins v. Hyperion Records Ltd.*

⁹⁰ ROSATI, 2011, op. cit., s. 754.

jenže jen podle britského práva, nikoliv podle práva unijního, s čímž nastává problém. Řešení však na sebe nenechalo dlouho čekat (viz níže).

4.3 FAPL⁹¹

Třetí rozhodnutí v otázce *originality* vyjasnilo tuto otázku v případě zápasů fotbalové ligy *Premier League*. Byl to právě znak originality a v návaznosti na to autorskoprávní ochrana, co bylo v případě zápasů zpochybňováno. Společnost Football Association Premier League Ltd. coby správce ligy Premier League tyto zápasy nahrávala a disponovala příslušnými vysílacími právy. Nicméně byl v tomto případě naplněn znak vlastního duševního výtvaru autora? Byly tyto zápasy originální, a tedy hodny autorskoprávní ochrany? Vzhledem k absenci tvůrčí svobody na straně autora by tento znak neměl být naplněn a o autorské dílo by se jednat nemělo.⁹²

Soudní dvůr v této otázce navazoval na pojetí originality ve smyslu původnosti a podotkl, že tento aspekt – vlastní duševní výtvar autorů – je zcela rozhodující, přičemž nehraje roli, zda se jedná o dílo z oblasti umění, vědy či literatury, či nikoliv.⁹³ Nejzajímavější je však bod 100 tohoto rozhodnutí. Zde Soudní dvůr srovnal znak *jedinečnosti (uniqueness)* a *originality (originality)*. Přitom uvedl, že i když výtvar lidské tvořivosti nenaplní znak originality (a tedy nebude původní, čímž nenaplní potřebný znak pro získání autorskoprávní ochrany), může stále být autorskoprávně chráněn na národní úrovni vzhledem k naplnění znaku jedinečnosti zakotvenému v národních právních řádech.⁹⁴ Nicméně formulace Soudního dvora vyvolává řadu otázek. Soudní dvůr totiž uvedl, že díla jsou *jedinečná a do této míry i originální (have a unique and, to that extent, original character)*. Z toho shora uvedeným jazykově-systematickým výkladem plyne nadřazování originality nad jedinečnost. Dle této formulace jako by vyplývalo, že podle

⁹¹ Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 1. března 2012. Football Dataco Ltd. a další proti Yahoo! UK Ltd a další. Věc C-604/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0604>

⁹² HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 27.

⁹³ Bod 97 rozsudku Football Dataco, C-604/10.

⁹⁴ Bod 50 rozsudku Football Dataco, C-604/10.

Soudního dvora originalita předčí mírou nároků na autorské dílo imperativ jedinečnosti. Nicméně takový názor není úplně přípustný, natož správný. Jak uvedeno výše, ačkoliv je požadavek originality *largo sensu* širším pojmem než původnost (kterou lze vnímat jako originalitu *stricto sensu*), postrádá znaky jedinečnosti, kterými jsou podle právní teorie novost a neopakovatelnost výtvaru lidské tvořivosti. Je to právě jedinečnost, která je coby kritérium nároků na autorské dílo výše postavena než hledisko původnosti, originality. Nejspíš se ale jedná jen o nešťastnou formulaci Soudního dvora, kterou se podaří překlenout teleologickým výkladem.

I tady lze jako v případě autorskoprávní a softwarové směrnice spatřovat tendence, jakou bude Soudní dvůr posuzovat naplnění jednotlivých kritérií a jakým způsobem bude vykládat originalitu. Nutno ale zdůraznit, že vynětím požadavku oblasti umění, vědy či literatury z pojmových znaků autorského díla a na jeho úkor upřednostňování originality může *pro futuro* vést k nechtěným následkům a nečekanému rozšíření autorskoprávní ochrany na výtvaru lidské tvořivosti, které si autorskoprávní ochranu primárně nezaslouží, jako je tomu v případě parfému. Nehledě na to, že není vyjasněn vztah autorskoprávních režimů na národní úrovni a tohoto pojetí, ani vztah jednotlivých kritérií podle dílčích směrnic.⁹⁵

4.4 PAINER⁹⁶

Čtvrtým rozhodnutím je rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Painer*. Poté, co fotografka – paní Painer – pořídila v mateřské škole fotografie holčičky a sama se podílela na tvorbě pozadí fotografie, držení těla fotografované holčičky, sama určovala výraz v její tváři a realizovala celý proces fotografování, včetně vyvolání snímků, byly tyto fotografie bez jejího svolení použity vydavatelstvím v tisku, jakož i pro zpracování počítačem a vytvoření portrétu. Důvodem použití bylo policejní pátrání po oné fotografované holčičce, která se pohřešovala.

⁹⁵ HUSOVEC, 2011, op. cit., s. 27; HUSOVEC, 2012, op. cit., s. 17.

⁹⁶ Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 1. prosince 2012. Eva-Maria Painer proti Standard VerlagsGmbH a další. Věc C-145/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:62010CJ0145>

Paní Painer vydavatelství žalovala za zásah do autorských práv a po postupu až k rakouskému Nejvyššímu soudu se případ dostal skrze předběžnou otázku až k Soudnímu dvoru. Ten opíraje se o rozhodnutí *Infopaq* vyložil náležitosti autorskoprávní ochrany fotografického portrétu ve smyslu harmonizační směrnice⁹⁷. Musel se zabývat otázkou, zda užití fotografie ve veřejném zájmu, kterým pátrání po nezvěstné holčičce zcela jistě bude, vyžadovalo souhlas autora, když přitom fotografie ze své podstaty umožňovala minimální, resp. neumožňovala téměř žádnou míru tvořivosti. S odkazem na rozhodnutí *Infopaq* a *FAPL* Soudní dvůr zdůraznil nutnost originality ve smyslu původnosti ve vztahu k výslednému výtvoření a nutnost naplnění znaku tvůrčího přístupu alespoň v minimální míře.⁹⁸ Přitom se ale opíral o preambuli směrnice, která s originalitou zachází s onou přidanou hodnotou odrazu autorovy osobnosti, což odpovídá spíše jedinečnosti.⁹⁹

Nadto musel Soudní dvůr určit, zda zmíněný veřejný zájem převáží nad autorskoprávní ochranou fotografického díla, které bylo použito při pátrání. Zde byl na několika místech zdůrazněn prostor pro uvážení jednotlivých členských států,¹⁰⁰ a ve výsledku bylo konstatováno, že je třeba vyžadovat, aby v takovém případě postup přímo souvisel s činností vedenou příslušnými vnitrostátními orgány, které směřují k naplnění veřejného zájmu, ale přitom aby byl učiněn po předchozí dohodě a v koordinaci s uvedenými orgány s cílem zabránit tomu, aby byl v rozporu s opatřeními přijatými těmito orgány.¹⁰¹ A to, aniž by však na druhé straně byla nezbytná výslovná výzva bezpečnostních orgánů ke zveřejnění fotografie pro účely naplnění veřejného zájmu, jako zde v případě pátrání.¹⁰²

⁹⁷ Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993, o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 5. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0116>, která byla později nahrazena směrnicí autorskoprávní. Text v avizované pasáži je ale totožný.

⁹⁸ Bod 94 rozsudku Painer, C-145/10.

⁹⁹ Bod 88, 99 rozsudku Painer, C-145/10; Bod 17 preambule směrnice.

¹⁰⁰ Srovnej body 103 a násl. rozsudku Painer, C-145/10.

¹⁰¹ Bod 113 rozsudku Painer, C-145/10.

¹⁰² *Ibid.*

4.5 FOOTBALL DATACO¹⁰³

Páté rozhodnutí řešilo případ mezi společností Football Dataco a společností Yahoo! UK Ltd. Mezi těmi došlo ke sporu o tzv. *fixture lists*, jakési rozpisy fotbalových utkání. Stejně jako v případě *FAPL* i tady šlo o promítnutí autorskoprávní ochrany do fotbalové problematiky. Otázkou totiž bylo, jestli se tyto rozpisy dají chránit autorskoprávně, tj. zda jako taková jsou autorským dílem, resp. originální podle příslušné směrnice, a naplňují tak základní aspekty, či zda mohou být chráněny jako databáze ochranou *sui generis*. Při postupu skrze soudní instance na národní úrovni byla těmto rozpisům přisuzována primárně autorskoprávní ochrana na úkor ochrany databázové.¹⁰⁴ Nicméně postupně se ukázalo, že problém přesahuje hranice národního řešení. Ukázalo se, že bude potřeba posoudit vztah autorskoprávní doktríny Velké Británie, doktríny *skill and labour*, a doktrinnálního přístupu unijního. Soudní dvůr se tedy zabýval naplněním kritéria autorova vlastního duševního výtvaru v případě databáze, přičemž musel vyjasnit vztah národních přístupů a harmonizované úpravy obsažené ve směrnicích.¹⁰⁵

S odkazem na rozhodnutí *Infopaq* Soudní dvůr rozhodl, že podmínky anglické doktríny je třeba vykládat jinak než znak originality požadovaný směrnicí, přičemž každý z imperativů je svébytný a odlišný co do míry spojení mezi autorem a jeho dílem.¹⁰⁶ Unijní pojetí by podle Soudního dvora mělo mít před pojetím britským přednost.¹⁰⁷ V otázce databází Soudní dvůr s odkazem na předchozí judikaturu opět zopakoval, že i zde je třeba na-

¹⁰³ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 4. října 2011. Football Association Premier League Ltd, NetMed Hellas SA, Multichoice Hellas SA proti QC Leisure, Davidu Richardsonovi, AV Station plc, Malcolmu Chamberlainovi, Michaelu Maddenovi, SR Leisure Ltd, Philipu Georgi Charlesi Houghtonovi, Dereku Owenovi (C-403/08) a Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd. (C-429/08). Spojené věci C-403/08 a C-429/08. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0403>

¹⁰⁴ Bod 30 a násl. rozsudku *FAPL*, C-403/08 a C-429/08.

¹⁰⁵ ROSATI, 2011, op. cit., s. 754.

¹⁰⁶ *Ibid*, s. 755.

¹⁰⁷ DERCLAYE, 2014, op. cit.

plnění znaku vlastního duševního výtvoru autora.¹⁰⁸ Nadto uvedl, že autorskoprávní ochrana stanovená databázovou směrnicí je příznána jen takovým výtvorům lidské tvořivosti, které jsou originální ve smyslu původní, přičemž není podstatná hladina duševního úsilí a dovedností vynaložených na vytvoření jejího obsahu (což je kritérium britské doktríny).¹⁰⁹ Soudní dvůr přitom uvedl, že imperativ originality je naplněn při originálním výběru a uspořádání údajů obsažených v databázi.¹¹⁰ Zde může totiž autor vyjádřit své tvůrčí schopnosti originálním způsobem skrze svobodná rozhodnutí v duchu vlastní tvůrčí svobody. Takový postup není naplněn v případě technických databází, tedy takových, které jsou dány pouze technikáliemi bez možnosti realizace tvůrčí svobody.¹¹¹ I když si tak vytvoření databáze vyžádá pracovní úsilí a dovednosti autora ve smyslu doktríny, takové aspekty nestačí pro získání autorskoprávní ochrany dle databázové směrnice, jestliže nejsou originální ve smyslu originálního výběru nebo uspořádání uvedených údajů.¹¹² Podmínky doktríny tak pro kritérium originality v unijním chápání nejsou vůbec relevantní. Dle Soudního dvora navíc směrnice samotná brání národnímu právnímu řádu, který přiznává databázím spadajícím pod definici obsaženou v čl. 1 odst. 2 ochranu podle autorského práva za jiných podmínek, než jsou právě podmínky stanovené v jejím čl. 3 odst. 1.¹¹³

Soudní dvůr tedy definoval vztah doktríny *skill and labour* a originality, ale přitom neupřednostnil používání žádného z těchto dvou režimů. Ani neurčil, že by jeden režim byl exkluzivní. Ve výsledku je tak pro získání autorskoprávní ochrany ve Velké Británii třeba naplnit znaky zde prosazované právní doktríny. Na poli unijní to však budou aspekty unijní, které bude třeba pro získání autorskoprávní ochrany zohlednit.¹¹⁴

¹⁰⁸ Bod 26 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹⁰⁹ Bod 33, 37 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹¹⁰ Bod 100 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹¹¹ Bod 38, 39 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹¹² Bod 42 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹¹³ Bod 52 rozsudku FAPL, C-403/08 a C-429/08.

¹¹⁴ Srovnej DERCLAYE, 2014, op. cit., s. 14.

4.6 SAS INSTITUTE¹¹⁵

Šesté rozhodnutí, které můžeme označit za rozhodnutí prozatím uzavírající problematiku *originality*, je rozhodnutí ve věci počítačového programu a softwarové směrnice. Statistická společnost SAS Institute Ltd. vyvinula software, který sloužil pro analytické zpracování údajů. Tento software byl navíc do jisté míry modifikovatelný a jeho jednotliví uživatelé si jej mohli v určitém rozsahu přizpůsobit vlastním potřebám.¹¹⁶ Nicméně tento program si i přes to, že k primárnímu softwaru neměla přístup,¹¹⁷ přivlastnila společnost World Programming Ltd, čímž podle SAS Institute narušila její autorská práva k onomu softwaru. Jednotlivé soudní instance s tím však nesouhlasily, až se spor nakonec dostal až před Soudní dvůr. A ten musel posoudit naplnění pojmového znaku *originality* v tomto případě co do softwaru a počítačového programu, tak i co do příručky k analytickému softwaru. To vše skrze devět rozsáhlých předběžných otázek.

Prvních pět otázek ohledně počítačového programu, programovacího jazyka a formátu datových souborů Soudní dvůr zodpovídal s odkazem na své dřívější rozhodnutí *BSA*¹¹⁸ a na Bernskou úmluvu, s tím, že uvedl, že zdrojový a strojový kód jsou vyjádřením počítačového programu a jako takové si zaslouží plnohodnotnou autorskoprávní ochranu (podle softwarové směrnice).¹¹⁹ Na druhou stranu funkce a programovací jazyk, jakož ani formát datových souborů formou vyjádření nejsou a ani být nemohou s odkazem na neprokázání přístupu společnosti World Programming Ltd. k primárnímu kódu.¹²⁰

Co se týče příručky (otázka osmá a devátá), Soudní dvůr se zabýval naplněním znaku *originality* v případě literárního díla, konkrétně literárního

¹¹⁵ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 2. května 2012. SAS Institute Inc. proti World Programming Ltd. Věc C-406/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0406>

¹¹⁶ Bod 23 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹¹⁷ Jak potvrdil High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division. Srovnej bod 25 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹¹⁸ Body 35, 37, 38 a 45 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹¹⁹ Bod 38 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

díla zkopírovaného. I zde se Soudní dvůr opřel o své již jednou dosažené závěry, když odkazoval na rozhodnutí *Infopaq*,¹²¹ a zopakoval, že je nutné, aby příručka byla vyjádřením vlastního duševního výtvaru autora.¹²² I když tedy kopírovaný předmět v podobě jednotlivých slov, číslic či matematických pojmů užitých k popisu softwaru, originální nebude, pak jsou to právě výběr, uspořádání a kombinace celého předmětu, resp. obsahu, kde se tvůrčí duch autora může projevit originálním způsobem, a s naplněním tohoto imperativu pak může uživatelská příručka k počítačovému programu být duševním výtvozem autora, a tedy originální.¹²³ V návaznosti na to pak rozmnožení originálního díla, které vede k originálnímu autorskému dílu, představuje zásah do autorského práva vlastníka prvotního díla.¹²⁴

Zajímavé je povšimnout si v tomto případ zjednodušené argumentační linie Soudního dvora, který v rozhodnutí odkazuje na pouhá dvě předchozí rozhodnutí v otázce originality, což by *pro futuro* mohlo vést k simplifikaci této problematiky v podobě sdíleného argumentačního základu, jakéhosi vzorce, podle kterého by Soudní dvůr mohl tuto otázku rozhodovat.¹²⁵

5. REFLEXE

Na tomto místě věnujme vedle deskriptivní analýzy *statu quo* prostor i reflexi problematičtějšího pojmu originality a závěrů Soudního dvora do národních právních řádů České a Slovenské republiky. Ustanovení jednotlivých autorskoprávních kodexů je totiž nutno v duchu členství v Evropské

¹²⁰ Bod 38, 39 rozsudku SAS Institute, C-406/10 navazující na bod 57 stanoviska generálního advokáta Yvese Bota přednesené dne 29. listopadu 2011. SAS Institute Inc. proti World Programming Ltd. Věc C-406/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 16. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CC0406>, který upozorňuje na neslučitelnost myšlenky a jejího pouhého technického vyjádření, kde není naplněno kritérium vlastního duševního výtvaru autora.

¹²¹ Bod 65 a 67 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹²² Bod 65 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹²³ Bod 66, 67 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹²⁴ Bod 70 rozsudku SAS Institute, C-406/10.

¹²⁵ K tomu srovnej autorův příspěvek *Exploratorní analýza rozhodnutí SDEU ve věcech originality* prezentovaný na konferenci *COFOLA 2017* konané ve dnech 27.-29. dubna 2017, v sekci *Autorské právo pro 21. století: perspektivy, vize a novelizace*.

unii vykládat v souladu s předpisy Evropské unie a též se závěry Soudního dvora (tzn. eurokonformně, ve znění předpisů Evropské unie a v duchu zásad, na kterých Unie jako taková stojí).¹²⁶

S eurokonformním výkladem se pojí problémy obzvláště tam, kde národní právní řády při posuzování pojmových znaků autorského díla operují s kritériem *jedinečnosti* jako kritériem nutným k získání autorskoprávní ochrany. Například český právní řád definuje v Autorském zákoně autorské dílo jako

„[...] dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě [...].“¹²⁷

Obdobným způsobem – s diferencí jen co do kritéria objektivně vnímatelné podoby, kde je ustoupeno na modifikovaný požadavek vnímatelnosti smysly – je pak autorské dílo definováno na Slovensku, kde tamní autorský zákon prohlašuje za autorské dílo

„[...] dielo z oblasti literatúry, umenia alebo vedy, ktoré je jedinečným výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora vnímateľným zmyslami [...].“¹²⁸

Snížený standard v podobě pouhé *původnosti* je v těchto vybraných právních řádech aplikován pouze u vybraných druhů děl, kterými jsou po vzoru shora uvedených evropských směrnic databáze, počítačové programy a fotografie.¹²⁹ Jak už bylo několikrát uvedeno, jedinečnost je mírou nároku na dílo i samotného autora a výsledné spojení autora a jeho díla mnohem přísnějším standardem. Ten jde ale v rámci Evropské unie proti eurokonformnímu výkladu pojmových znaků autorského díla (kde do popředí vystupuje originalita), když na takové dílo klade požadavky nad rámec originality, která je dle Soudního dvora základním a jediným kritériem

¹²⁶ Zdůrazňuje to ve svých rozhodnutích i samotný Ústavní soud České republiky. Srovnej např. náleze Ústavního soudu České republiky ze dne 16. 7. 2015, sp. zn. III. ÚS 1996/13. *Ústavní soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/III_US_1996_13_an.pdf

¹²⁷ § 2 odst. 1 Autorského zákona.

¹²⁸ § 3 odst. 1 Slovenského autorského zákona.

¹²⁹ Srovnej § 2 odst. 2 Autorského zákona či § 3 odst. 5, § 131 a § 87 Slovenského autorského zákona.

pro posuzování avizovaného spojení, a omezuje tak možnost nabývání autorskoprávní ochrany další mnohem přísnější hodnotou.^{130, 131} Ve výsledku může nastat situace, kdy výtvor bude bez dalšího splňovat unijní kritéria pro získání autorskoprávní ochrany, avšak ne tak v případě národních právních řádů. V tomto kontextu můžeme zmínit i důraz národních právních řádů na punc literárnosti, uměleckosti či vědeckosti jako jeden z pojmových znaků díla, který je na poli Evropské unie judikaturou Soudního dvora neopatrně bagatelizován s upřednostňováním již zmíněné originality (viz výše).

S tím se pak reálně nabízí otázka, zda takový výtvor bude, či nebude chráněn a v jakém rozsahu. Řešením pak může být avizovaná předběžná otázka. V reakci na ni bude nutno adaptovat buď ustanovení právních řádů ohledně jedinečnosti, či unijní chápání originality v této otázce rozvolnit.

Z analýzy originality plyne při jejím užším chápání plná harmonizace s pojmem původnosti. V této oblasti reflexe nepřináší nové poznatky. Jednotlivé směrnice jsou v členských státech implementovány a ochrana vybraných statků je v této oblasti harmonizována. V oblasti jedinečnosti se věc má ale zcela opačně. Zde totiž národní jurisdikce ze svého požadavku jedinečnosti neustoupily a stále tento vyšší standard zastávají, když i v době po rozhodnutích Soudního dvora ve věcech originality (a zejména po rozhodnutí ve věci *Infopaq*, kde byla originalita extrapolována jako imperativ pro veškerá autorská díla) dále zkoumají u předkládaných sporných výtvorů právě jedinečnost. Z rozhodnutí českých soudů zmiňme mediálně známé kauzy *Svěrák vs. BAUHAUS*¹³², či *Kalousek vs. Helešic*¹³³, kde to byl právě problematický znak jedinečnosti, který soud dosti pofidérně a povrchně podroboval analýze a eurokonformnímu výkladu pojmových znaků autorského díla se nikterak nevěnoval. V prvním zmíněném případě

¹³⁰ Srovnej zejména bod 27 rozhodnutí *Infopaq*, bod 37 a násl. rozhodnutí *Football Dataco*.

¹³¹ Na nesoulad v této otázce a na problém s neeurokonformitou (sic!) upozorňuje Martin Husovec, který v minulosti volal po předběžné otázce ve věci střetu jedinečnosti a originality v rámci případu *Ecopress v. Störin* před Ústavním soudem Slovenské republiky. Srovnej HUSOVEC, Martin. Newspaper articles not creative enough. An issue for the CJEU? *Kluwer Copyright Blog* [online] Wolters Kluwer a.s., publikováno 24. 1. 2012 [cit. 10. 6. 2017]; HUSOVEC, Martin. Podali sme amicus curiae pred Ústavným súdom. *EISionline* [online]. European Information Society Institute [cit. 10. 6. 2017].

soudní instance alespoň sdílely ústřední myšlenku Soudního dvora, když ve výsledku ochranu přiznaly i pouhému řetězci slov (tak jako v případě *Infopaq*). Na rozdíl od tohoto případu ale byly ochotny vztáhnout autorskoprávní ochranu i na pouhých šest slov a dvě výpustky ve verši,¹³⁴ což je co do počtu slov ve srovnání s případem *Infopaq* téměř polovina). Ze slovenských končin zmiňme aktuální kauzu *Ecopress vs. Storin*¹³⁵, kde Krajský soud v Bratislavě zaujal ve srovnání se Soudním dvorem dokonce zcela opačný názor na problematiku novinových článků coby autorského díla a rozhodl, že novinové články jsou prostou denní zprávou a jako takové nepodléhají autorskoprávní ochraně.¹³⁶ Nebylo tedy třeba u nich posuzovat jednotlivé pojmové znaky, či se zabývat eurokonformním výkladem v této otázce. Přitom se kauza dostala přes Nejvyšší soud až k Ústavnímu soudu,¹³⁷ který ovšem stížnost při prvním podání v roce 2011 odmítl jako nepřipustnou a k podání shora uvedené a tolik nutné předběžné otázky ve věci střetu jedinečnosti a originality nedošlo. K podání předběžné otázky podle

¹³² Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 12. 2005, č.j. 23 C 22/2005-58; Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 9. 2006, č.j. 1 Co 64/2006-93; Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. 30 Cdo 739/2007; Opětovně potom Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 2. 2010, sp. zn. 23 C 61/2007; Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 9. 2010, č.j. 1 Co 126/2010-326; Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 60/2011. Rozsudky a usnesení vyžádány skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

¹³³ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2008, č.j. 34 C 86/2006-102; Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 9. 2010, č.j. 3 Co 24/2009-178. Rozsudky vyžádány skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁴ Konkrétně se jednalo o ochranu spojení „Upeč třeba chleba [...] [...] postav třeba zed“.

¹³⁵ Rozsudek Krajského soudu v Bratislavě ze dne 27. 9. 2011, č.j. 11 Co 51/2010-447; Usnesení Ústavního soudu Slovenské republiky ze dne 10. 7. 2012, č.j. III. ÚS 315/2011-51. *Ústavný súd Slovenskej Republiky* [online], Ústavný súd Slovenskej republiky [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: https://www.ustavnysud.sk/ussr-intranet-portlet/docDownload/c5bd6165-3db5-4b78-99e3-2771e60f348f/Rozhodnutie%20-%20Rozhodnutie%20III.%20%20C3%209AS%20315_2012.pdf; Aktuálně je spor opět před Ústavním soudem pod sp. zn. III. ÚS 651/2016 a rozhodnutí je očekáváno v nejbližší době.

¹³⁶ Srovnej rozsudek č.j. 11 Co 51/2010-447, kde stojí: „Celý článok je tak bežnou informáciou – správou o jednej z udalostí dňa týkajúcej sa dopravy a logistiky a teda je možné ho považovať za dennú správu, na ktorú sa ochrana podľa autorského zákona nevztahuje (§ 7 ods. 3 písm. b) Slovenského autorského zákona).“

informací z databáze práva Evropské unie *EUR-Lex*¹³⁸ nedošlo ani při dalším podání Ústavnímu soudu v letošním roce, kdy se před něj případ po pěti letech vrátil. To vše i přes to, že v rozhodnutí *Infopaq* Soudní dvůr nejen, že takovým článkům ochranu přiznal, ale byl ochoten přiznat autorskoprávní ochranu i pouhým jedenácti slovům v řetězci, která budou originálně vytvořena a splňovat kritérium originality v části díla, kteroužto část představují a kterážto část bude chráněna.¹³⁹

Otázka jedinečnosti ve vztahu k unijnímu chápání originality tak zůstává i nadále otevřená a bude záležet na judikatuře, jak se *pro futuro* s problematikou vypořádá. Předběžná otázka ale zůstává zcela jistě stále na místě.

6. ZÁVĚR

Unijní pojetí originality a její český ekvivalent je po analýze možno rozdělit na dvě pojetí, 1) na *originalitu largo sensu*, tedy obecné unijní chápání, a 2) *originalitu stricto sensu*, tedy užší pojem a chápání tohoto institutu jako původnosti. Druhé zmíněné pojetí koresponduje s většinovým chápáním tohoto institutu. Postupným směrniceovým vývojem a vlivem příslušných rozhodnutí se totiž ustálila představa originality jako požadavku vlastního duševního výtvoru autora ve vztahu k výslednému dílu. Ač se tento požadavek v jednotlivých směrnících postupně formuloval výrazově odlišně. Až zde, v této užší formě originality v širším slova smyslu, je tedy možno klást mezi pojmy *originalita* a *původnost* vztah rovnosti. Až zde originalita odpovídá převažujícímu pojetí národních právních řádů u vybraných druhů děl.¹⁴⁰ Dříve zmíněné pojetí originality je ale mnohem širší, neboť jak uve-

¹³⁷ Hlavním argumentem při prvním podání Ústavnímu soudu bylo porušení základního práva vlastnit majetek podle čl. 20 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky, základního práva na výsledky tvůrčí duševní činnosti podle čl. 43 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky, základního práva na soudní ochranu podle čl. 46 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky, práva na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, práva pokojného užívání majetku podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a práva na ochranu duševního vlastnictví podle čl. 17 odst. 2 Charty základních práv Evropské unie.

¹³⁸ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

¹³⁹ Srovnej bod 51 rozhodnutí *Infopaq*.

¹⁴⁰ Srovnej ROSATI, 2011, op. cit., s. 747.

deno, takto vykládaná originalita přesahuje meze původnosti a obsahuje i podobu jedinečnosti coby mnohem přísnějšího kritéria či dokonce originálu coby výchozí fáze pro rozmnoženiny díla, tedy fáze následující až po zohlednění originality coby původnosti či originality coby jedinečnosti. Též byly prezentovány pragmatické snahy a myšlenkové pochody zákonodárce, který své snahy napříč jednotlivými směrnicemi směřoval k většinovému chápání originality, a vůbec kvalitativně-quantitativní pojetí celého institutu, jak ho chápe Soudní dvůr. Kvalitativní v tom smyslu, že pro posouzení, zda dílo požívá autorskoprávní ochrany podle dané směrnice, je podstatný fakt, zda je, či není originální (ať už v jakémkoliv slova smyslu). Kvantitativní v tom smyslu, že pro odpověď na takto položenou otázku je třeba zkoumat originalitu optikou množství naplnění, tj. zda je daná míra duševního výtvoru autora dostatečná, či nikoliv.

V českém právním prostředí je tak potřeba obezřetně užívat těchto pojmů, které svádějí k záměnám a synonymizaci. Jedinečnost, původnost a originalitu je nutno striktně odlišovat. Opačně by mohlo docházet ke slevování, nebo naopak zpřísnování požadavků tam, kde to není vhodné. Navíc je třeba v našich podmínkách vykládat závěry judikatury Soudního dvora v kontextu naší vlastní judikatury a s přísnějším režimem (viz výše). Do budoucna lze doporučit obezřetnější zacházení při překladech legislativních pojmů a důraz na přesnou terminologii, protože jak se příspěvek snažil upozornit, český překlad směrnic v této oblasti není bezvadný a při výkladu může dojít k nejednomu problému. Taktéž nutno stále apelovat na položení předběžné otázky, ať už v rámci nejvyšších soudních instancí České nebo Slovenské republiky.

Krom toho bylo uvedeno, jak problémový je vztah unijního pojetí tohoto imperativu a pojetí národního, obzvláště pak pojetí ve Velké Británii ovládané doktrínou založenou na dostatečné míře dovednosti a úsilí ve vztahu k výsledku lidské činnosti. Dokonce samotný Soudní dvůr musel jejich vztah výslovně vymezit, aby se předešlo sporům *pro futuro* a harmonizačním snahám Evropské unie bylo v této oblasti učiněno zadost. Období jeho úřadování v otázce originality, které začalo případem *Infopaq* (ze dne 16. července 2009) a skončilo prozatím případem *SAS Institute* (ze dne 2.

května 2012) můžeme označit jakousi *zlatou érou originality*, neboť během těchto necelých tří let se Soudnímu dvoru podařilo pojetí originality posunout do tehdy – v době pre-Infopaqské (sic!) – nepředstavitelných podob. Zbývá tedy jen čekat, zda se kritérium originality bude v tomto světle vykládat i nadále a zda do budoucna přijímané směrnice a nařízení budou trend originality v jejím užším slova smyslu náležitě držet.¹⁴¹

Na základě výše uvedeného pak navíc můžeme sestavit jakýsi test originality autorského díla.¹⁴² Prvně je nutno začít izolací funkčních prvků díla, tj. těch částí díla, které nejsou jen technickým řešením úlohy, a podobné situace, a ve kterých tedy nesplývá myšlenka se svým samotným vyjádřením. Ve druhém kroku je třeba posoudit originalitu z hlediska svobody tvůrčích rozhodnutí. Zda vůbec bylo možné s ohledem na možnosti a příležitosti autora vytvořit dílo originální. To souvisí s krokem třetím, a to krokem prostoru pro tvořivost (neboli kreativitu, jak ji vyžaduje doktrína *sweat of the brow*). Na tomto místě nutno posoudit, zda měl autor vůbec prostor svou svobodu (ad krok druhý) vyjádřit. Závěrem je pak posouzení výsledného článku jako výsledku duševní tvůrčí činnosti autora. Při kladném naplnění všech čtyř kroků je pak dílo originální.

7. SEZNAM ZDROJŮ

7.1 LITERATURA

[1] BOHÁČEK, Martin; JAKL, Ladislav. *Právo duševního vlastnictví*. Praha: Oeconomica, 2002, 322 s. ISBN 80-245-0463-4.

[2] CREECH, Richard L. *Law and Language in the European Union: The Paradox of a Babel "United in Diversity"*. Groningen: Europa Law Publishing, 2005, 176 s. ISBN 978-9076871837.

[3] DRASSINOWER, Abraham. *Sweat of the Brow, Creativity, and Authorship: On Originality in Canadian Copyright Law*. *University of Ottawa Law & Technology Journal*. 2003-2004, roč. 1, s. 105-123. ISSN 1710-6028.

[4] HARIANI, Krishna. *Analyzing "Originality" in Copyright Law: Transcending Jurisdictional Disparity*. *The Intellectual Property Law Review*. 2011, roč. 51, č. 3, s. 491-510. ISSN 0019-1272.

¹⁴¹ K tomu srovnej autorův příspěvek *Exploratorní analýza rozhodnutí SDEU ve věcech originality* prezentovaný na konferenci *COFOLA 2017* konané ve dnech 27.-29. dubna 2017, v sekci *Autorské právo pro 21. století: perspektivy, vize a novelizace*.

¹⁴² Jak ho prezentuje např. Martin Husovec. Srovnej HUSOVEC, 2012, op. cit., s. 18-19.

- [5] HUSOVEC, Martin. Judikátorná harmonizácia pojmu autorského diela v únijnom práve. *Bulletin slovenskej advokácie*. 2012, roč. 18, č. 12, s. 16-20. ISSN 1335-1079.
- [6] HUSOVEC, Martin. K europskemu „prepísovaní“ pojmových znakov autorského diela. *Duševné vlastníctvo*. 2011, roč. 15, č. 4, s. 24-27. ISSN 1335-2881.
- [7] CHALOUPKOVÁ, Helena. *Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) a předpisy související: komentář*. 3. vydání, Praha: C.H. Beck, 2007. Beckovy texty zákonů s komentářem, 580 s. ISBN 978-80-7179-586-5.
- [8] KOUKAL, Pavel. Collective Administration of Graphical User Interfaces (GUI) in the Light of the BSA Decision. *Masaryk University Journal of Law and Technology*. 2016, roč. 10. č. 2, s. 128-147. ISSN 1802-5943.
- [9] MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva: úvod do právní argumentace*. 2. vydání, Praha: C.H. Beck, 2011, 296 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-382-0.
- [10] ROSATI, Eleonora. Originality in a Work, or a Work of Originality: The effects of the Infopaq decision. *European Intellectual Property Review*. 2011, roč. 33, č. 12, s. 746-755. ISSN 0142-0461.
- [11] SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 4. vydání, Praha: C.H. Beck, 2011, 362 s. ISBN 978-80-7400-334-9.
- [12] TALLOVÁ, Lýdie. Metodologie vědecké práce na téma autorskoprávní ochrana literárního díla. *Acta MUP – Právní ochrana duševního vlastnictví*. 2014, č. 2, s. 4-35. ISSN 1804-6932.
- [13] TELEC, Ivo; TŮMA, Pavel. *Autorský zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Velké komentáře, 974 s. ISBN 978-80-7179-608-4.
- [14] WAISMAN, Augustin. Revisiting Originality. *European Intellectual Property Review*. 2009, roč. 31, č. 7, s. 370-376. ISSN 0142-0461.

7.2 PRÁVNÍ PŘEDPISY

- [15] Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl. In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].
- [16] Dohoda o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví (TRIPS). In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].
- [17] NĚMECKO. BGBl. I S. 1273, Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (UrhG). In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].
- [18] SLOVENSKO. Zákon č. 185/2015 Z. z., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 2. 3. 2017].

[19] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0029&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0029&from=CS> (EN)

[20] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0115&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0115&from=CS> (EN)

[21] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0116&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0116&from=CS> (EN)

[22] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:111:0016:0022:CS:PDF> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:111:0016:0022:CS:PDF> (EN)

[23] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0009&from=CS> (CZ) a <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0009&from=CS> (EN)

[24] Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 5. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A31991L0250>

[25] Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993, o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 5. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0116>

[26] Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění). In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 6. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=CS>

[27] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). In: *CODEXIS ACADEMIA* [právní informační systém]. ATLAS Consulting [cit. 6. 3. 2017].

7.3 JUDIKATURA

[28] Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 16. 7. 2015, sp. zn. III. ÚS 1996/13. *Ústavní soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/III_US_1996_13_an.pdf

[29] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 2. 2010, sp. zn. 23 C 61/2007. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[30] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 12. 2005, č.j. 23 C 22/2005-58. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[31] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2008, č.j. 34 C 86/2006-102. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[32] Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. 30 Cdo 739/2007. *Nejvyšší soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F219265AC3FD4E40C1257A4E0066C8FE?openDocument&Highlight=0,

[33] Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 16. července 2009. Infopaq International A/S proti Danske Dagblades Forening. Věc C-5/08. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0005>

[34] Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 16. října 1980. Klaus Mecke & Co. proti Hauptzollamt Bremen-Ost. Věc C- 816/79. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AC%3A1980%3A023%3ATOC>

[35] Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 27. ledna 2011. Flos SpA proti Semeraro Casa e Famiglia SpA. C-168/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CJ0168>

[36] Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 25. listopadu 1986. Marthe Klensch a další proti Secrétaire d'État à l'Agriculture et à la Viticulture. Spojené věci C-201/85 a C-202/85. In: *Curia* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-201/85&language=cs>

[37] Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 12. července 1979. Marianne Wördsdorfer, née Koschniske proti Raad van Arbeid. Věc C-9/79. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61979CJ0009>

[38] Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 7. července 1988. Alexander Moksel Import und Export GmbH & Co. Handels-KG proti Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung. Věc C-55/87. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:61987CJ0055>

[39] Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 1. března 2012. Football Dataco Ltd. a další proti Yahoo! UK Ltd a další. Věc C-604/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0604>

[40] Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 1. prosince 2012. Eva-Maria Painer proti Standard VerlagsGmbH a další. Věc C-145/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:62010CJ0145>

[41] Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 22. prosince 2010. Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvu kultury. Věc C-393/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CJ0393>

[42] Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 2. května 2012. SAS Institute Inc. proti World Programming Ltd. Věc C-406/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0406>

[43] Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 4. října 2011. Football Association Premier League Ltd, NetMed Hellas SA, Multichoice Hellas SA proti QC Leisure, Davidu Richardsonovi, AV Station plc, Malcolmu Chamberlainovi, Michaelu Maddenovi, SR Leisure Ltd, Philipu Georgi Charlesi Houghtonovi, Dereku Owenovi (C-403/08) a Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd. (C-429/08). Spojené věci C-403/08 a C-429/08. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0403>

[44] Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. května 1964. Albert Wagner proti Jean Fohrmann a Antoine Krier. Věc C-101/63. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61963CJ0101>

[45] Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. listopadu 1969. Erich Stauder proti Stadt Ulm - Sozialamt. Věc C-29/69. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A61969CJ0029>

[46] Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. října 1982. Srl CILFIT a Lanificio di Gavardo SpA proti Ministerstvu zdravotnictví. Věc C-283/81. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&jur=C,T,F&num=283/81&td=ALL>

- [47] Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 9. 2010, č.j. 1 Co 126/2010-326. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- [48] Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 9. 2006, č.j. 1 Co 64/2006-93. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- [49] Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 9. 2010, č.j. 3 Co 24/2009-178. Vyžádáno skrze zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- [50] SLOVENSKO. Usnesení Ústavního soudu Slovenské republiky ze dne 10. 7. 2012, č.j. III. ÚS 315/2011-51. *Ústavný súd Slovenskej Republiky* [online], Ústavný súd Slovenskej republiky [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: https://www.ustavnysud.sk/ussr-intranet-portlet/docDownload/c5bd6165-3db5-4b78-99e3-2771e60f348f/Rozhodnutie%20-%20Rozhodnutie%20III.%20%C3%9AS%20315_2012.pdf
- [51] SLOVENSKO. Rozsudek Krajského soudu v Bratislavě ze dne 27. 9. 2011, č.j. 11 Co 51/2010-447.
- [52] SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ. Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ze dne 27. 3. 1991, sp. zn. 499 U.S. 340. *Feist Publications, Inc., v. Rural Telephone Service Co.*
- [53] SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ. Rozhodnutí Vrchního soudu USA ze dne 26. 7. 1916, sp. zn. [1916] 2 Ch 601 (Ch) 608-609. *University of London Press v University Tutorial Press.*
- [54] SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ. Rozsudek Vrchního soudu USA ze dne 1. července 2004, sp. zn. EWHC 1530 (Ch), [2004] 4 All ER 418. *Sawkins v. Hyperion Records Ltd.*
- [55] Stanovisko generálního advokáta Yvese Bota přednesené dne 14. října 2010. Bezpečnostní softwarová asociace - Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvu kultury. Věc C-393/09. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 16. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62009CC0393>
- [56] Stanovisko generálního advokáta Yvese Bota přednesené dne 29. listopadu 2011. SAS Institute Inc. proti World Programming Ltd. Věc C-406/10. In: *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 16. 3. 2017]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62010CC0406>
- [57] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 60/2011. *Nejvyšší soud* [online], Nejvyšší soud [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/B0AE57C736FB1861C1257A4E00687D92?openDocument&Highlight=0,
- [58] VELKÁ BRITÁNIE. Rozhodnutí Odvolacího soudu Velké Británie ze dne 26. 11. 2010, sp. zn. [2010] EWHC 3099 (Ch). *Newspaper Licensing Agency Ltd. v. Meltwater Holding BV.*

7.4 ELEKTRONICKÉ ZDROJE

[59] DERCLAYE, Estelle. Assessing the Impact and Reception of the Court of Justice of the European Union Case Law on UK Copyright Law: What does the Future Hold? *Revue Internationale du Droit d'auteur* [online]. 2014, č. 240. s. 5-117 [cit. 3. 3. 2017]. ISSN 0035-3515. Dostupné z: http://eprints.nottingham.ac.uk/3613/2/RIDA_article_derclaye_April_2014_eprints.pdf

[60] FABIÁN, David. *Vybrané právní aspekty monetizace internetových memů* [online]. Brno, 2016 [cit. 1. 3. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/392967/pravf_m/Fabian_DP_Final.pdf

[61] GERVAIS, Daniel J. Feist Goes Global: A Comparative Analysis of the Notion of Originality on Copyright Law [online]. *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.* 2002, roč. 49, s. 949-981 [cit. 10. 3. 2017]. ISSN 0886-3520. Dostupné z: http://works.bepress.com/daniel_gervais/5/

[62] HLAVÁČ, Adam. *Specifikace interpretace práva Evropské unie* [online]. Brno, 2010 [cit. 1. 3. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/321863/pravf_m/Opletal_Diplomova_prace.pdf

[63] HUSOVEC, Martin. Newspaper articles not creative enough. An issue for the CJEU? *Kluwer Copyright Blog* [online] Wolters Kluwer a.s., publikováno 24. 1. 2012 [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: <http://kluwercopyrightblog.com/2012/01/24/newspaper-articles-not-creative-enough-an-issue-for-the-cjeu/>

[64] HUSOVEC, Martin. Podali sme amicus curiae pred Ústavným súdom. *EISionline* [online]. European Information Society Institute [cit. 10. 6. 2017]. Dostupné z: <http://www.eisionline.org/index.php/sk/projekty-m-2/sudy-a-obcianska-spolocnost-m/24-amicus-curiae-ustavny-sud-originalita>

[65] PRCHAL, Petr. K principu jedinečnosti, nebo původnosti autorského díla. In: *Právo duševního vlastnictví – připomínky a ex post úvahy – Olomoucké dny práva 2015* [online]. 2015, s. 159-182. ISBN 978-80-87382-75-2 [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné z: <http://www.michalcereny.net/OPD2015-PDV-R&R.pdf>

[66] ROTT, Peter. What is the Role of the ECJ in EC Private Law? [online] *Hanse Law Review*. 2005, roč. 1, č. 1, 12 s [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné z: <http://www.hanselawreview.org/pdf/Vol1No1Art1.pdf>

[67] SOFTWARE FREEDOM LAW CENTER. Originality Requirements under U.S. and E.U. Copyright Law. *Softwarefreedom.org* [online]. Software Freedom Law Center. Publikováno 27. 9. 2007 [cit. 20. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.softwarefreedom.org/resources/2007/originality-requirements.html>

[68] *The European Copyright Code* [online]. Wittem Project [cit. 1. 3. 2017]. Dostupný z: www.copyrightcode.eu

[69] VAN GOMPEL, Stef J; LAVIK, Erlend. Quality, Merit, Aesthetics and Purpose: An Inquiry into EU Copyright Law's Eschewal of Other Criteria than Originality. *Revue Internationale du Droit d'Auteur* [online]. 2013, č. 236, s. 100–295 [cit. 2. 11. 2016]. ISSN 0035-3515. Dostupné z: https://www.ivir.nl/publicaties/download/RIDA_236.pdf

[70] VERMONT, Samson. *The Sine Qua Non of Copyright is Uniqueness, not Originality* [online]. Publikováno 10. 9. 2011, 74 s [cit. 27. 3. 2017]. Dostupné z: http://works.bepress.com/samson_vermont/1

[71] VON LEVINSKI, Silke. *The Notion of Work under EU Law* [online]. Seminář Max-Planck-Institut für Innovation und Wettbewerb, Mnichov, 2014 [cit. 20. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.grur.org/uploads/tx_meeting/2014-04-4.GRURJIPLP_GRUR_Work_PPP_von_Lewinski-final_01.pdf

[72] ZIBNER, Jan. *Jedinečnost jako pojmový znak autorského díla* [online]. Brno, 2017 [cit. 1. 6. 2017]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: https://is.muni.cz/auth/th/407708/pravf_m/Jedinecnost_jako_pojmovy_znak_autorskeho_dila.pdf

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).
